

MATERIAŁY BUDOWLANE	N O R M A B R A N Ż O W A	
	Kreda naturalna w kawałkach	
	BN-75 6711-02	
	Zamiast BN-66/6711-02	
Grupa katalogowa 0144		

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest kreda naturalna w kawałkach, zwana dalej kredą, stanowiąca surowiec do produkcji kredy technicznej, malarskiej i pastewnej.

1.2. Określenie. Kreda naturalna w kawałkach jest skałą osadową pochodzenia organicznego, charakteryzującą się bardzo drobną strukturą i łatwością szlamowania, której głównym składnikiem jest węgiel wapniowy (CaCO_3).

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Gatunki. W zależności od wymagań chemicznych rozróżnia się dwa gatunki kredy I i II.

2.2. Klasy. W zależności od procentu zawartości wody (H_2O) rozróżnia się dwie klasy kredy A i B.

2.3. Przykład oznaczenia kredy naturalnej w kawałkach gatunku II, o zawartości wody do 16% (A):
KREDA NATURALNA W KAWAŁKACH II A BN-75/6711-02

3. WYMAGANIA

Tablica 1

Wymagania	Gatunek	
	I	II
1	2	3
a) Zawartość węgla wapniowego (CaCO_3), %, nie mniej niż	93,0	90,0
b) Zawartość substancji nierozpuszczalnych w 15-procentowym roztworze kwasu solnego, %, nie więcej niż	6,0	8,0
c) Zawartość tlenku żelazowego (Fe_2O_3), %, nie więcej niż ¹⁾	0,4	0,6

cd. tabl. 1

Wymagania	Gatunek	
	I	II
1	2	3
d) Zawartość miedzi (Cu), %, nie więcej niż ²⁾	0,01	
e) Zawartość manganu (Mn), %, nie więcej niż ²⁾	0,03	0,04
f) Zawartość arsenu (As), %, nie więcej niż ²⁾	0,0001	
Wartości podane w tabl. 1 odnoszą się do kredy wysuszonej w temperaturze $105 \pm 2^\circ\text{C}$.		
¹⁾ Dla kredy przeznaczonej do przeróbki na kredę pastewną dopuszcza się zawartość Fe_2O_3 nie więcej niż 2,0%.		
²⁾ Obowiązuje tylko dla kredy przeznaczonej do przeróbki na kredę techniczną.		
³⁾ Obowiązuje tylko dla kredy przeznaczonej do przeróbki na kredę pastewną.		

Tablica 2

Wymagania	Klasa	
	A	B
Zawartość wody (H_2O), %, nie więcej niż	16,0	22,0

4. PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Przechowywanie. Kreda powinna być przechowywana w sposób zabezpieczający ją przed opadami atmosferycznymi.

4.2. Transport. Kredę należy przewozić luzem w oczyszczonych wagonach wapieniarkach lub krytych, a także w innych środkach transportowych w sposób zabezpieczający ją przed opadami atmosferycznymi i zanieczyszczeniem. Do każdej partii należy dołączyć specyfikację zawierającą oznaczenie wg 2.3, nazwę wytwórni i adres oraz masę brutto.

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Kamienia Budowlanego PROKAM
Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Cementowego, Wapienniczego i Gipsowego dnia 8 stycznia 1975 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 marca 1975 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 4/1975 poz. 11)

5. BADANIA

5.1. Program badań

- a) Oznaczanie zawartości węgla wapniowego (tabl. 1 poz. a).
- b) Oznaczanie zawartości substancji nierozpuszczalnych w 15-procentowym kwasie solnym (tabl. 1 poz. b).
- c) Oznaczanie zawartości tlenku żelazowego (tabl. 1 poz. c).
- d) Oznaczanie zawartości miedzi (tabl. 1 poz. d).
- e) Oznaczanie zawartości manganu (tabl. 1 poz. e).
- f) Oznaczanie zawartości arsenu (tabl. 1 poz. f).
- g) Oznaczanie zawartości wody (tabl. 2).

5.2. Skład i wielkość partii. W skład każdej partii przedstawionej do badań powinna wchodzić kreda jednego gatunku i klasy, przeznaczona dla jednego odbiorcy.

Wielkość partii nie powinna przekraczać 100 t.

W przypadku dostaw większych niż 100 t, należy dostawę podzielić na partie nie przekraczające 100 t.

5.3. Pobieranie i przygotowanie próbek

5.3.1. Pobieranie próbek. Przy pobieraniu próbek należy stosować postanowienia wg BN-69/6732-09 jak dla kamienia wapiennego.

5.3.2. Przygotowanie próbki ogólnej — wg BN-69/6732-09 p. 3.2.

5.3.3. Przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej do badania zawartości wody — wg BN-69/6732-09 p. 3.4.

5.3.4. Przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej do analizy chemicznej. Z próbki ogólnej przygotowanej wg 5.3.2 należy pobrać średnią próbkę laboratoryjną o masie co najmniej 3 kg. Z próbki laboratoryjnej należy pobrać co najmniej 200 g kredy, rozdrobnić tak, aby całość przeszła przez sito o boku oczek kwadratowych 0,15 mm i wysuszyć w temperaturze $105 \pm 5^\circ\text{C}$ do stałej masy.

5.4. Opis badań

5.4.1. Oznaczanie zawartości węgla wapniowego (CaCO_3), substancji nierozpuszczalnych w 15-procentowym roztworze kwasu solnego, tlenku żelazowego (Fe_2O_3), miedzi (Cu), manganu (Mn) i wody (H_2O) — wg PN-73/C-84070.

5.4.2. Oznaczanie zawartości arsenu (As) — wg PN-81/C-04511.

5.5. Ocena partii. Partię badanej kredy należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wszystkie badania wymienione w normie dadzą wynik dodatni.

Jeżeli chociaż jedno badanie da wynik ujemny, partię należy uznać za niezgodną z wymaganiami normy.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Kamienia Budowlanego PROKAM.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-66/6711-02

- a) wprowadzono zastosowanie kredy do przeróbki na kredę pastewną,
- b) wprowadzono podział na gatunki i klasy,
- c) wprowadzono wymagania i badania zawartości arsenu,
- d) urealniono wymagania dotyczące zawartości CaCO_3 , substancji nierozpuszczalnych w 15-procentowym roztworze HCL, Fe_2O_3 , Mn i H_2O .

Dotychczas obowiązująca BN-66/6711-02 Kreda naturalna w kałkach zostaje unieważniona z dniem 1 marca 1975 r.

3. Normy związane

PN-81/C-04511 Analiza chemiczna. Oznaczanie małych zawartości arsenu

PN-73/C-84070 Kreda techniczna

BN-69/6732-09 Kamień oraz mączka wapienna i gipsowa. Pobieranie i przygotowanie próbek do badań

4. Normy zagraniczne

Bułgaria BDS 694-61 Kreda surowa i mlyana.

ZSRR ГОСТ 1498-64 Мел природный, комовый и молотовый

5. Autorzy projektu normy — mgr inż. Feliks Płaskociński, mgr Czesław Srzednicki.

6. Wydanie 2 — stan aktualny: marzec 1985 r.; uaktualniono normy związane i poprawiono błędy.